

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Bursleson, Postmaster General."

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 8, 1917, authorized on July 12, 1918."

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPŲ DARBININKŲ SAĞOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis
Metams \$3.00
Bostone ir apylinkėj met. \$4.00
Užrubežj metams \$4.25
"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 3 CENTAL.

VOL. IV, No. 147 (627).

SUBATA, GRUOZIO 20 D., 1919.

Audra sulaikė Lietuvos Misija.

SUSIVĖLINO.

Lietuvos misija iš Vileišio ir Žadeikio išplaukė iš Francijos gruodžio 6 d. ir jau turėjo būt Amerike. Bet ant vandenyno ištiko baisios audros ir laivą sulaikė. Buvo laukta misijos pereiną utarninką. Bet nesulaukta. Yra viltis, kad brangi sveciai nebūveliai atvyks pėtnyčioj, gruodžio 19 d.

Sves Kalėdas New Yorke.
Misija Kalėdas praleis New Yorke. Po vargingos kelionės turės atsilėsti ir po to leis laukty lietuvų kolonijai. Kaip jau pereiname numeryje minėta, tai misija savo išganingą Lietuvai darbą pradės nuo Bostono. Bostoniečiai turės laimę pirmininiai išgirsti brangi svecius, Lietuvos valdžios pas mus atsiųstus. Bostone jie bus turbūt po Kalėdų tą nedėlią, gruodžio 28 d.

Nuteriotos Lietuvos Draugu Komitetas, kurio gerb. Jonas Zilius prašė surengti sveciams maršrutą Naujojoj Anglijoj sūjudo ir iš visų spēkų darbuojasi ir dirba plenus, kad viskas išeitų su gausiausiomis pasekmėmis. Bus stengtai gauti didžiausią Bostone salę — Mechanics Hall.

Yra plenuojama susaukti Naujosios Anglijos veikėjų suvažiavimą, kad apkalbėti svarbų darbą.

Amerikos lietuviai, sujuski-me, kaip nekuomet. Priimkite Lietuvos valdžios svecius knoiškilingiausias ir žerkime kuodidžiausias aukas jų prakalbose, kad tuomi sudraskytume pinkles ir žabangus, statomus Littuvos neprigulmybės neprietelių. Pasiryžkime už kuodidžiausias sumas pirkti Lietuvos paskolos bonų.

Sveciai kartu rinks aukas ir platys Lietuvos bonus.

ATEINANČIŲ METŲ CUKRAUS IŠDIRBYSTĖS SPEJIMAI.

Pagamimas cukraus visame sviete išrodo bus didesnis šiais metais, neg praėjais. Nors perviršis ir nedidelis, tačiau gal sustabdys gaminimo puolimą, kuris prasidėjo nuo karės pradžios.

Manoma, kad cukraus gaminimo kompanijai, kuri dabar tik prasideda, 1919-20 m. pasiseks pagaminti 16,600,000 tonų cukraus, vietoj praėjusių metų pagamintų 16,320,654 tonų; t. y. šiais metais bus daugiau ant 279,346 tonų.

Nors cukraus pagaminimas išrodo bus šiais metais didesnis, tačiau dar toli gražu iki bus pasiekta 1913-14 m. dauguma, kuomet pagaminta 18,677,399 tonai.

Prohibicijai besiplatinant, daugiau cukraus suvartojama ir bus nenuostabu, jei netoli-moje ateityje, reikės daugiau nei 20,000,000 tonų pagaminti cukraus, kad be jokių varžymų būtų galima jį vartoti visur, taip kaip buvo prieš karės laikus.

Iš kitos pusės, manoma, kad Kuboje bus pagaminta mažiau 4,000,000 tonų cukraus. Beto auginimas burokų Vidurinėse Europos valstijose užtikro padidės, nes cukrus yra vienas ir greičiausių ir prie-

exportui prekes, kurias galima išsiųsti į užrubežį ir gautais už jas pinigais apmokėti užrubežines skolas, kurios tapo padarytos laike karės. Trumpai sakant, pradeda kitas vėjas pūsti ir ateitis daug tijų valdžios užtikrintus Kazada.

Cukrinių lendrių derlius, abelnai imant, šiais metais yra geras ir iš kelių vietų pranešama, kad gerokai didesnis, neg praėjusiais metais. Kuboje užauginsią viršum 300,000 tonų daugiau, neg praėjusiais metais. Argentinoje 120,000 tonų, Indijoj 500,000 tonų, Philipinų Salose 50,000 tonų, Australijoj 50,000 tonų, San Domingo 20,000 tonų. Kitose vakarų Indijos Salose pranešama, kad lendrės taip pat gerai užderėjo. Javos derlius bus apie 1,300,000 tonų. Formozoje bus mažiau, neg kitais metais delto, kad oras buvo blogas ir audros daug augalų išnaikino.

Del nepaprastai gero auginimui oro visoje Kubos Saloje pranešama, jog abelnai imant derlius visur bus geras ir visų tikimos, kad ant tos Salos užteks landrių pagaminimui 4,500,000 tonų cukraus, tačiau gal būti, kad visų lendrių negalima bus surinkti, nes tas priguli nuo to koks bus oras laike piūtis.

Porto Rico ir Hawaii Salose derlius truputį didesnis kaip kitais metais.

Visą krūvon sudėjus lendrių derlius šiais metais bus 12,261,000 tonų, o praėjusiais metais buvo 11,965,030 tonų.

Sprendžiant Europos cukrinių burokų derlių negalima gerai to padaryti nesudėjus ir krūvą visas priežastis, kurios jų gaminimą trukdo.

Svarbiausias dalykas tai trūkumas anglų, kurių tik apie pusę tiek bus galima gauti, kiek būdavo suvartojama cukraus dirbtuvėse. Kitos priežastis, kurios trukdo cukraus išdirbimą yra politiškos sąlygos, trūkumas vagonų ir kitos transportacijos, darbininkų ir tt.

Vokietija. F. O. Licht sako, kad užtektinai burokų yra auginama, kad pagaminti nuo 1,700,000 iki 1,600,000 tonų, o vyriausybės pranešime skaitome, kad bus ne daugiau, kaip tik 900,000 tonų pagaminta. Užtikro teisybė bus per vidurį tų dviejų skaitmenų, taigi ir spėjame, kad Vokietijoj bus pagaminta 1,300,000 tonų.

Buvusioji Austro Vengrija. Čeko-Slovakijoj manoma pagaminti 700,000 tonų. Vengrijoj pramonė tapo baisiai sunaikinta ir bus pagaminta ne daugiau kaip 50,000 tonų.

Prancūzija, Holandija ir Belgija. Nieko ypatingo negalima pasakyti apie šias šalis. Prancūzijoje derlius yra blogas, tik 150,000 tonų, o Holandijoj ir Belgijoj derlius šiais metais šiek tiek geresnis, neg praėjusiais metais.

Rusija. Nenusistovėjusios sąlygos Rusijoj neleis pagaminti cukraus tiek, kad būtų svarbu iminti į šitą apskaitliavimą. Imant visas buvusios Rusijos tautas bus iš viso apie 350,000 tonų.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

VILNIUJE.

Prie Vilniaus ant pievų ganosi kareivių arkliai. Priemiestyje daug krautuvių uždaryta. Šen-ten atidengta aludės. Parašai visur tik lenkiški. Mieste pasergi nepaprastą daugumą kariuomenės. Net mergaitės tarnauja kariuomenėje ir vaikštinėja šautuvais ant pečių. Kitos neša po miestą sargybą. Lenkų kariuomenė, kiek teko pasergėti, labai disciplinuota, oficeriams atiduodama nepaprasta pagarba, o gatvėmis komandos eidamos taip sutartinai trypi kojomis ir tvarkingai eina, kad nenoroms atsistoti pasižiūrėti. Nuo pat ryto iki vakaro girdi pranešančių kareivių dainas ir abelnai matyt pergyvena dabar didelį pakilimą patriotiško ūpo. Tarp lenkų kariuomenės matyti daug francūzų. Lenkų kariuomenė aiūi sąjungininkams, matyt, labai turtinai apūpinta visokia kariška medega, automobiliais ir ginklais.

Pragyvenimas Vilniuje brangesnis beveik antra tiek, kiek Kaune. Kai kurių produktų, kaip cukraus krautuovėse visai nėra ir gami tik pas spekuliantus.

Pinigai dagianais eina rusiškai caro, lenkiškų ir ost marčių visai mažai; žydyliai noriau ima rusiškus, negu lenkiškus; rusiškas rublis eina už vieną markę.

Lietuvių gyvenimas Vilniuje dar gana gyvas: išeina du lietuviški laikraščiai: "Nepriklausomoji Lietuva" 2 syk į sav. ir "Aušra" 1 syk į sav. Iš lenkiškųjų lietuvių teises gina "Glos Litvy" kasdieninis. Tik visi laikraščiai eina po stropia lenkų cenzūra, kuri draudžia ir baltas vietas laikraštį palikti. Tik laikraščių gavimas sudėjiu labai apsunkintas—lenkų žandarai (o jų visur pilna!) drasko ir žmonėms neišduoda, laikraščių jie platintojus, buvo atsitikimų, suima ir atvaro Vilniun kaip didžiausias prasikaltėlius. Abelnai lietuvų žygius lenkų žandarai čia labai seka ir kratos buvo darytos "Neprikl. Lietuvos" redakcijoj ir pas kai kuriuos lietuvų veikėjus. Buvę ir suėmimų.

Vilniuje tebegyvuoja Lietuvių Mokslo Draugija, Lietuvių Komitetas, kurs užlaiko prieglaudą ir bendrą butį, tebegyvuoja taipgi Lietuvių gimnazija. Tik su maistu ne kaip ir dabar Kaunan yra at-

Amerika. Yra skaitoma, kad cukriniais burokais šiais metais yra apsdinta 700,000 akrų žemės, o pernai buvo 593,640 akrų. Michigane, Coloradoje ir Ūtaje šiais metais prisdinta daugiau. Nebras-koj, palyginamai taip pat daug pasodinta; šiek tiek mažiau Ohios valstijoj.

Wisconsinio ir Idaho valstijose tiek pat, kiek ir praėjusiais metais. Gi-Californijoj šiais metais bus mažiau.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

važiavęs iš Vilniaus kum. Kukta, kad iš Lietuvos pergabenus lietuviams maisto. Vilniuje tebegyvuoja taipgi 3 did. lietuvų knygynai: Sv. Kazimiero, Sviturio ir Šlapelio. Tebeužsilaiko kooperatyv. "Laisvė" ir liet. valgykla.

Tik išvažiavimas iš Vilniaus labai apunkintas ir leidimo prisieina laukti 6-10 dienų, kol pereina visokius "defenzivus," žandarmerijas ir legio-bai neužganėdinti ir keikia net patys lenkai. Daugaliui po ilgo laukimo svetimame mieste ir visai neduodama išvažiuoti. Kas link žandarmerijos, tai ja lenkai yra užvedę pasiutesnę negu buvo prorusų caro valdžios. Žandaraus sėdi jauni lenkučiai frantai, matyt dvarponėlių sūnai ir aiškina, jog pas lenkus žandarmerija užvesta "jak w Prusach."

Abelnai kas link lenkų valdžios tai jai tebelieka aukštesniois lenkų ponijos rankose, užvesta pasiučiausiu biurokratizmas ir ar jin ilgai įstengs savo rankose valdžią užtūrėti—yra didelis klausimas. Vilniuje tarp paprastųjų miestiečių ir ypač tarp žydų yra jau aiškiai apsiereiškęs nepatenkinimas taja valdžia ir simpatijos nukrypę lietuvių pusėn, kurie turi valdyti savo sostinę ir kraštą bet ne svetimos ponijos luomas. Ir tai parodys laikas. Kol kas dabar to laukti, kada pas lenkus yra taip užsidegęs patriotiškuo ir karin-gumo ūpas, kada ant visų sienų nuteplota "Niech żyje Pilsudski" ir kariška forma nešioja net "panienkos" ir kunigai—kariški kapelionai,—yra dar peranksti.

Pagautus bolševikus lenkai išnaudoja prie visokių sunkiausių darbų ir ratuose sukinkę po keliolika pervežioja sunkenybes.

Baltaitis.

Šakyna. Čia neseniai įsikūrė šv. Kazimiero D-jos skyrius. Jo valdyba susideda iš šių asmenų: Pirmininkas kum. Vėlūtis, vice-pirmininkas Izidorius Zeirys, raštvedys—Ant. Jankus, išdininkas Bened. Ziogas, knygų išdavėjas Juozas Jaskevičius, platintojai: Julijonas Kigas, Mareijonas Liulis, Ona Gužauskienė, Barbora Kiviliauskaitė. Per paskutinį susirinkimą parapija padalinta į rajonus ir padauginta platintojų skaičius. Norima, kad parapijoj nebeliktų nemokančių skaityti ir rašyti. Sudaryta savas knygynėlis, turintis apie 450 knygų daugiausia šv. Kaz. D-jos leidinių. Tas knygynas pavesta šv. Kaz. D-jos skyriui ir Gyvojo Rožančiaus nariams. Paskutinį penktadienį kiekvieną mėnesį po pamaldų sakoma atitinkanti abiejų draugijų dvasios reikalams prakalba. Prieš bolševikų užėjimą buvo čia įsikūrus latvių socialistų ir keliolika lietuvių pagrįžusių iš Rusijos apsvietos draugija "Aušra," kuri norėjo jaunimą atitraukti nuo tikėjimo ir patraukti prie bolševizmo. Naujai įsikūręs šv. Kaz. D-jos skyrius pasiekmingai eina lektynių su cielikiškąja apšvieta. Metinių šv. Kaz. D-jos sąnarių čia 156, į tikruosius įsirašė 3: įteina Adeikienė, Barbora Krikščūnienė ir Kle-mensas Zdanavičius, į amž-

nuosius 2: Marijona Kundrotienė ir Anielija Lipštyčia. M. V.

Kvėdaroje dar 24 rugp. susidarė Komitetas sužeistiesiems kareiviams ir jų šeimynoms šelpti. Komitetas renka aukas pinigais, drabužiais, taiso "Gėlių dienas," vakarus. Komitetan inėjo atsovai įvairių čionykščių draugijų: Krikščionių demokratų, Blaivybės, Labdarybės, Jaunimo kuopos, Vartotojų draugijos. Komitetas sustatė aukoms rinkti ir kareiviam šelpt tam tikras taisykles, kurias Tauragės aps. viršininkas ir komendantas užtvirtino. Gėlių dienomis 7, 8 rugs. surinkta sužeistųjų kareivių naudai: 1-mą dieną 892 auk., 2-ą dieną 682 auk.

Gaila tikt kad kvėdarniškinose nemaža dar tebėra girtuoklių ir degindarių. Rugs-piūčio mėn. du ūkininku, uošvis su savo žentu taip nusigėrė miestely, kad pagrižė namo žentas norėjo nušauti savo uošvį ir nusitvėrė šautuvą, kad tojo uošvio sūnus 18 metų puolė savo tėvo gelbėti, jojo švogeriš paleido jam šūvį tiesiai į krutinę. Peršautasis ilgai netrukus mirė. Milicija buvo sustačius protokolą. Sako—nelaimingas atsitikimas. S.

Tarptautinė Komisija anglų, francūzų, italų, japonų, amerikiečių atstovų viso labo apie 50 asmenų, su gen. Niseliu priešakyje, atvyko 14 lap. Kaunan iš Paryžiaus per Karaliaučius. Komisija tirinė vokiečių ir bernontininkų kari- vių saulaiškus pasielgimus Lietuvoje.

Girkalnis. (Raseinių apskr.). Miestelis nedidelis bet ir tas nuo karo nukentėjo, Sudegė mokykla su visais baldais ir buvusias "V-jų B-vės" namas. Gal būt del buto stokos lig šiol n-buvo mokyklos. Bet dabar jau žmonės suprato, kad ne tik negerai be mokyklos, bet ir ne gražu, tai pasirūpino, gavo ir butą, atvažiavo valdžios paskirtas mokytojas ir spalio pabaigj prasidėjo mokslas. Vaikų susirašė apie 50, butas nedidelis reikalinga miestelyje ir kita mokykla. Beto ruošiamas mokykla butas Ražaiteliuose ir Pramedžiavos dv. Girdėt žada Instruktorius (nors abiejodamas nes mažai tėra) ir mokytojų. Reiktų dar ir Juotkiemiuose, čia kaimas nemaža sir butas nesunkų gaut.

Girkalnio jaunimas bunda. Yra pavasarininkų skyrius "Balsas" su dviem šimtais narių, turi nemažą knygyną, girdėt žada padaryt rinkliavą aukų kareiviams.

12 spalio šių metų susitvėrė Krikšč. Dem. p. skyrius. Žodžiu ir mūsų kampsis l-manomas yra, ir pas mus švin-ta geresnės ateities viltis. Tik nupuolė kiek ūpas 27 spalio mūsų kariuomenei pasitraukus iš Raseinių. Mat, ant rytojas atjojoj iš Raseinių 7 vokiečiai, apsisukė save ponais: apsilankę valsčiuje davė keletą įsakymų, kurie labai suerzino buvusius ten žmones k. t. "Nevalia stoti Lietuvos kariuomenėn, užginta duoti Lietuvos valdžiai javų, gyvulių ir tt." ir nusikabinę nuo sienos telefono aparatą išsinesdimo rodos ir artimesnį kaimą pas ūkininkus vištų gaudyti. Tokie tai "ponai." Dabar jau misiš-kiai sugrįžo į Raseinius. M. G.

(Kauno "Vienybė")

IŠ DARBININKŲ JUDEJIMO

STREIKAS PRALAIMĖTAS.

Prieš apie pustrėčio mėnesio rytinėse valstijose buvo sustreikavę skerdyklų darbininkai. Šiomis dienomis streikas atšauktas. Streiku veik nieko nelaimėta. Tai smūgis biedniams darbininkams. Brigh-ton'o ir Cambridge, Mass. skerdyklose dirbo daug lietuvių. Apie kitų miestų skerdyklas neturėjome žinių.

Streikas pralaimėtas ypač delto, kad atsirado daug streiklaužių. Nors sulygta, kad visi streikininkai būtų atgal sugrąžinti, bet ištikro vargu taip bus.

Omaha, Neb. — Įsisteigė kooperatyvė sąjunga su \$10,000 kapitalo.

Rock Island, Ill. — Plasteris unija išsikovojo po \$1 valandoj.

Grand Forks, N. D. — Knygų apdirbėjų unija išsikovojo šitokias algas: vyrams po \$32.50, moterims po \$20 savaitėje.

Chicago, Ill. — Knygų apdirbėjų unija išsikovojo algų pakilimą iki \$41 savaitėje.

Suv. Valstijose gimdant miršta 16,000 motinų per metus, gi kūdikių nesulaukę pirmų metų amžiaus miršta per metus 250,000. Septyniuose didžiauosiuose miestuose buvo apžiūrėta 23,500 kūdikių. Iš jų didesnis pusė besų šeimynose, kurių duonpelniai neuždirba gyvenamosios algos. Ir buvo tik vienas iš 7, kurių tėvai uždirba gyvenamąją algą.

Bloomington, Ill. Plytų statytojai reikalauja, kad nuo Naujų Metų jiems būtų mokama po \$1.25 valandoj. Dabar gauna po \$1.

Illinois universiteto ekonomijos prof. E. L. Bogart apokavo, jog tiesioginės išlaidos kareivi visoms kariavusiomis valstybėms atsiejo \$186,000,000,000, netiesioginiai atsiejo \$151,612,542,560. Žmonių per karę žuvo 9,998,771, nežinia, kur dingo 2,991,8000.

Mass. valstijos mokytojų federacija apokavo, jog mokytojų alga turi būti \$1.812 metuose.

Karės Departamentas, reikalavdamas algų pakilimo armijoj, nurodė kongresui tam tikrame memorandumė, jog doleris dabar tekainuoja 37c. suliginant su jo verte prieš 11 metų.

Karės Departamentas, reikalavdamas algų pakilimo armijoj, nurodė kongresui tam tikrame memorandumė, jog doleris dabar tekainuoja 37c. suliginant su jo verte prieš 11 metų.

Karės Departamentas, reikalavdamas algų pakilimo armijoj, nurodė kongresui tam tikrame memorandumė, jog doleris dabar tekainuoja 37c. suliginant su jo verte prieš 11 metų.

Karės Departamentas, reikalavdamas algų pakilimo armijoj, nurodė kongresui tam tikrame memorandumė, jog doleris dabar tekainuoja 37c. suliginant su jo verte prieš 11 metų.

Karės Departamentas, reikalavdamas algų pakilimo armijoj, nurodė kongresui tam tikrame memorandumė, jog doleris dabar tekainuoja 37c. suliginant su jo verte prieš 11 metų.

Karės Departamentas, reikalavdamas algų pakilimo armijoj, nurodė kongresui tam tikrame memorandumė, jog doleris dabar tekainuoja 37c. suliginant su jo verte prieš 11 metų.

VALDŽIOS PRAŠĖ LAIKYTI GELEŽINKELIUS.

Washington. — Kongreso yra plenuojama nuo Naujų Metų sugrąžinti geležinkelius kompanijoms. Tai pereiną seredą komisija iš atstovų Amerikos Darbo Federacijos, nuo geležinkelių darbininkų broli-jų ir nuo daug kitų organizacijų lankėsi pas prez. Wilsoną ir intekė protestą prieš gražinimą geležinkelių kompanijoms. Protokole nurodoma, jog karės laikas nebuvo geras laikas valdžiai išbandyti geležinkelių valdymą. Prašoma, kad valdžia valdytų geležinkelius dar bent du metus. Tuomet pasirodys, kaip geležinkeliai valdžiai užsimoka laikyti taikos metus.

Tą pat dieną Samuel Gompers Amerikos Darbo Federacijos prezidentas lankėsi pas senatorių Cummins, kurs yra sumanytoju biliaus gražinimo geležinkelių kompanijoms. Gompers prašė atšaukti bilių. Tame biliuje be kito ko draudžiama geležinkelių darbininkams streikuoti. Gompers pristavo ypač prieš tą punktą.

GRUMOJA.

Grumoja biznio vertelgos grumoja Dėdei Samui ir rengiasi jį traukti teisman. Tvirtina, jog del karinės prohibicijos nuostolių turėję \$400,000,000.

Amerikos komunistai ketina susidėti su aidoblistais (I. W. W.).

Belgijos senato pirmininku išrinkta Favereau, krikščionių demokratų partijos narys.

Austrijoj sustabdoma kelionis savaitėms visi pasazieriniai traukiniai del anglų stokos.

Vokietijos valdžia užtraukė pirmą po karės paskolą. Surinko 8 milijardus markių.

Herbert Hoover, buvusis maisto administratorius skelbia, jog Amerika turi skubintis gelbėti Europos badaujančius, kurių yra apie 20,000,000. Jei ne, tai daugelyje vietų atsikartos jovalienė, kokia yra Rusijoj.

Pine Bluff, Ark. — Organizuoti karpenteriai išsikovojo po 92 ir pusę cento vaaldoj.

Suv. Valstijų katalikiškoje bažnyčiose sėdynių yra del 4,500,000 žmonių.

Suv. Valstijose katalikiškoje parapijinėse mokyklose auklėjama 1,600,000 mokinių.

James M. Keyes
Advokatas
350 Broadway, So. Boston, Mass
TEL. SO. BOSTON 212 OR SO. BOSTON 600.
JEIGU VIENAS UZIMTAS ŠAUK KITA.

Eina iš So. Boston'o utarninkais, ketvinais ir subatomis. Leidžia Am. Lietuvių Rymo-Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS" (THE WORKER)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES: Yearly \$3.00 Boston and suburbs \$4.00 Foreign countries yearly \$4.25

Entered as second-class mater Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

KAIP DARBA PADIDINTI.

Amerikos lietuviai nuo pat karo pradžios daugiausia girdi apie aukas, nei prie ko kito nėra taip raginami, kaip prie aukojimo.

Karvojaus (a. a. kun. A. Kaupo) "Pergventose Valandose" randame straipsnį apie "Spartesnių aukų rinkimą."

"Yra ypatingas būdas pinigų rinkimo kokiam nors siekiui, labai prasiplatinęs tarp maskoliškų nihilistų ir revoliucionierių, vadinamas lavina arba avalanche."

"Taip mažas sniego grūstelis pradėjęs rintis nuo kalno pamažį didinasi ir galop pavirsta milžinišku kamuoliu, kurį žmonės vadinia vienur "lavina," kitur "avalanche."

"Amerikiečiai prasimanė naują pinigų rinkimo būdą. Pradėjo taisyti prie praktikos Išnagriniojo prilyginimą apie talentus. Žinomas tai prilyginimas apie ūkininką, kurs paliko trims tarnams: vienam penkis talentus, kitam du, trečiam vieną, ir iškelia į tolimus kraštus. Sugrįžęs gavo nuo dviejų pirmųjų dvigubai tiek, kiek buvo jiem palikęs, tik trečias sugrąžino tiek, kiek primė."

"Viena baptistų bažnyčia neseniai gavo nuo savo parapijono 5 dol. penktukais su sąlyga, kad tie penktukai būtų išdalinti tarp šimto parapijonų, norinčių iš jų daryti biznį bažnyčios naudai. Atsirado šimtas norinčiųjų ir žinote, kas pasidarė?"

"Šimtas penktukų už mėsos sugrįžo į parapijos kasą pavidale rimtos sumos trijų šimtų ir keturioliosdešimties šešių dolerių!

"Istiesų reikia stebėtis, kad penki doleriai tokiame trumpame laike pavirto į keliolika šimtų. Bet jankės turi smėnenis. Paklauskite, kaip buvo.

"Vienas vaikas, gavęs penktuką, nusipirko už jį penkis pašėlius; pardavęs kiekvieną po penktuką, nusipirko daugiau; pardavęs tuos, nusipirko pigių plunksnų ir pardavinėjo. Taip versdamasis, už mėsos pajuto kišeniuje 12 dolerių.

"Kitas vaikas vietoje važiuot į miesta,ėjo pėkščias ir sutapė 5 dol. Viena mergaitė priekivio peanuts'ais, kita cukierkorms, trečia pati piové malkas vietoje samdyti žmogų ir mokė-

ti jam penktuką už supiovimą, ir tt. ir tt. Vertėsi vyruciai ir moterėlės įvairiais būdais ir padidino kapitalą 290 kartų.

"Grazus pamokimas mums lietuviams.

Reikia mums bažnyčių, statome jas ir duodame joms, nors ne tiek, kiek kitų tautų žmonės, bet vis nesigailime skatiko Dievo garbei—ir dėkui Augščiausiam.

"Bet turime daugiau reikalų, mums būtinų, jau ne kaip katalikams; bet kaip lietuviams."

NELEISK PINIGŲ VĖJAMS, TAUPYK.

Yra spėjama, kad nuo laiko karės užsibaigimo, apie 900,000 svetimtųjų gyvenusių Suvienuose Valstijose, sugrįžti į Europą. Šitie emigrantai susidėjo daugiausia iš italų, graikų, jugo-slavų, syrijiečių, kroatų, serbų ir rumunų.

Tas faktas yra tikru daroymu kokias progas šioji šalis duoda emigrantams ir taip pat parodo, kad svetimtūciai, kurie sugrįžo į Europą nesinaudojo viena iš svarbiausių tų progų. Jeigu jie būtų indėję tuos pinigus į Suvienuų Valstijų Taupymo Ženklius ir Pinigyno Taupymo Paliūdijimus, jų pinigai nebūtų turėję gulėti dykai nei vienos minutės. Laike kelionės, ir iki to laiko kada jie būtų ant vietos apsisotę, jų pinigai būtų buvę apsaugoti nuo pavogimo ir pragaišties, ir ant jų būtų buvę užtikrintas tikras pelnas.

Apart to jie būtų neturėję jokios pagundos rizikuoti savo sutaupytus pinigus į projektus, sugalvotus vien tik kad išgauti pinigus iš jų. Kaip lengvai galima išvilioti nuo svetimtųjų jų sunkiai uždirbtus pinigus parodo profesorius Luiggi Luzatti, buvusio Italijos premiero pritrinimas. Tas diplomatas neseniai buvo apipiltas pinigais iš Amerikos sumose nuo \$1.00 iki \$100.00, siunčėjai prašydami jo kad jiems būtų palaikyti bilietai del būsimos tarptautiškos lioterijos, nuo kurios pinigai eis apmokėti karės iškaščius. Bet tokios lioterijos nebuvo. Tai buvo tik paskala Francūzų laikraščių ir jos užteko patraukti šimtus žmonių mesti ant nieku savo pinigų.

Jeigu svetimtūciai Amerikoje ieško būdo pagelbėti apmokėti karės iškaščius kaip šios šalies taip ir Europos šalių, saugausis ir pasekmingiausias kelias tai daryti yra, indėti dalį savo sutaupytu pinigų į Suvienuų Valstijų karės Taupymo Ženklius ir Pinigyno Taupymo Paliūdijimus. Tai yra ekonomiškiausias būdas sudaryti kapitalą Suvienuoms Valstijoms, nes ant Suvienuų Valstijų uždėta priedermė aprūpinti pinigais ir atstatyti nuo karės nukentėjusias Europos šalis.

Amerika duoda svetimtūciais progos uždirbti pinigų, ir Suvienuos Valstijos, del jų pačių naudos, šalies kurioje jie gyvena, ir tos kurioje jie yra gimę, parodo būdus kaip tuos pinigus sutaupyti perkant su jais Karės Taupymo Ženklius.

LAISKAS IŠ LIETUVOS.

Fitshburg, Mass. A. Steponaitis gavo laišką iš Lietuvos. Rašo motina ir brolis, Marijampolės aps., Pumsko vals., Raudiškės kaimo.

Mielas sunau, labai nudžiugom gavę žinią nuo tavęs. Pas mus gyvenimas neapsakomai sunkus ir vargingas. Viskas baisiai brangu. Pagelbos iš niekur jokios nėra. Rūgį puras 200.00 rub., karyė 1.000, arklys 2.000. Prie tokio brangumo nieko negalima nusipirkti. Neturim kuom art, nei ką sėti. Viskas sunaikinta. Naikino rusai, tie išėjo. Atėję vokiečiai pabaigė.

KAS GIRDETI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

PHILADELPHIA, PA.

Grudžio 14 d. A. L. R. K. Moterų Sąjungos 10-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Apsvarsčius bėgančius reikalus buvo išduotas raportas iš sulošto veikalo "Kantri Elena." Pasirodė, kad vakarais labai gerai nusisekė. Publikos tiek atsilankė, kad nebuvo niekad tiek ant jokio vakaro. Įėjo \$265.50. Gryno pelno atliko \$157.00.

Nutarė aukauti klier. P. M. Juriui už sustatymą tokio gražaus veikalo. Nutarė aukauti \$25 del našlaičių ir padaryti balių po Kalėdų del našlaičių naudos. Są-grietė D. B.

WESTFIELD, MASS.

Auka Lietuvai. 11 d. grudžio buvo susirinkimas Šv. K. K. dr-jos ir nutarta paaukoti iš kasos Kalėdoms Lietuvai \$50.00, t. y. \$25 L. Raud. Kryž. reikalams ir \$25 Tautos Fondui.

Nutarė, kad ateinančių susirinkimą 19120 m. 4 d. sausio paimti ir dr-ją nariai už \$1.00 nuo 15 iki 45 m. ir kurie draugai norėtų prigulėti ir dr-ją, tai ateikite ant susirinkimo ir būsite paimti, nes tai yra labai reikalinga kiekvienam lietuviai katalikui prigulėti ir tokią dr-ją.

Pranešame D. S. K. K. nariams, kurie gyvena kituose miestuose, tai turite prisistūti pomirtinę už Tiprijono Vituro moterį kuri mirė Lietuvoj, nes to nepadariusieji nustosite laike ligos pašalpos.

Rašt. M. Jutkevicius.

EASTON, PA.

Vakarieni nusisekė.

Šv. Mykolo parapijos moterys ir merginos buvo surengę iškilmingą vakarienę 27 d. lapkričio del naudos bažnyčios. Publikos buvo prisirinkę pilna svetainė. Šokiai prasidėjus nebuvo galima jaunimui nei pašokti per daugumą publikos. Visi dabar šneka, kad nieks negalėjo tikėti, kad minėtos moterys ir merginos galės surengti tokią prakilių vakarėlį. M. Mitruiliutė, M. Ruškaitė, N. Gembutaitė, A. Kazlauskienė, A. Lelugienė, Z. Lignurgienė, B. Geduilienė, M. Skaidurienė, B. Jurtienė daugiausia pasidarbo.

Pelno liko \$144.82. Eastonietis.

LINDEN, N. J.

LDS. 73 kp. laikė savo metinį susirinkimą grudžio 14 d. pas J. A. Tuską stuboj 18-th St. Susirinkimas įvyko gana skaitlingas, nes beveik visi nariai susirinko ir daug svarbių dalykėlių buvo nutarta. Tai vis del gerovės mūsų brangios organizacijos. Nutarta surengti kokią nors pramogą, koncertą ar balių ir nutarta rengtis prie Spaudos Savaitės. Paskui J. Liudvinaitis, narys Apskričio nuskirtos komisijos, pranešė, kad mūsų kuopelei reikia pradėti Sp. S. nuo 1 d. sausio. Bet pasirodė, kad visai negalima gauti svetainės ant minėtos dienos, tai kp. komisija stengsis gauti kitą dieną.

Paskui buvo išdalinti nariams sieniniai kalendoriai kurie pilnai užsimokėję savo mėsines duokles. Šis metinis susirinkimas parodė mmus, kad mūsų kuopa išaugo į tvirtą. Paskui buvo renkama valdyba sekantiems metams. Išrinkta pirm. J. J. Liudvinaitis (senasis), vice-jirm. J. K. Butkevicius, fin. rašt. — J. Butkevicius, prot. rašt. J. A. Tuska, išd. p-lė V. Mačiulitė, maršalka J. Sakalauskas, korespondentu J. J. Liudvinaitis.

Taip pat kuopa išrinko savo nuolatinį agentą, kuris užprenumeruos laikraštį "Darbininką," parduosinė knygas, Darbininkų Kalendorių ir tt. Tarp vietinių ingaliotas Povilas Mikišis. Nutarta varde kuopos partraukti literatūros, kaip

tai knygų ir kalendorių pasi-siūsti 30 egz. iš centro.

Galima tikėti, jog yra smariki ir darbšti del tautos labo ir gerovės mūsų organizacijos. Lai gyvuoją nauja valdyba ir linksma, kad išauginta L. D. S. 73 kp. per sekančius 1920 metus iki 100 narių.

Korespondentas.

WATERBURY, CONN.

Grudžio 7 d. š. m. vietinė S. L. R. K. A. 91 kp. surengė V. Vaškų prakalbą. Žmonijui atsilankė virš keturių šimtų, tai retai kada tiek publikos atsilankydavo į bent kokias prakalbas. Pasirodžius Vaškui svetainėje, publika jį pasveikino trūkšmingu delnų plojimu. Prakalbas atidarė gerb. kleb. kun. J. J. Valantiejus, trumpai paaiškindamas apie V. Vaškų kelionę po Lietuvą, sugrįžimą iš Lietuvos ir abelnai apie visų jo nuopelnus ir tt. Prie to dar gerb. klebonas išreiškė padėkos žodį publikai už taip skaitlingą atsilankymą į šias prakalbas. Po to pakvietė gerb. kalbėtoją. Kalbėtojas nupiešė dabartinį Lietuvos padėjimą: kaip Lietuvos žmonės stropiai remia savo valdžią, kaip Lietuvos kariuomenė narsiai kovoją prieš lenkų imperialistų legionierius, kaip vokiečiai ir rusai-kolkakininkai apiplėšė Lietuvos ramius gyventojus ir abelnai kaip Lietuvos valdžia, kariuomenė ir žmonės laikosi didžiausioje vienybėje ir kovoją su visais mūsų tėvynės neprieteliais už savo šventas teises ir už visišką Lietuvos nepriklausomybę. Buvo padaryta trumpa pertrauka ir renkamos aukos našlaičių naudai. Aukų surinkta \$36.48.

Antru atvėju V. Vaškas kalbėjo apie Lietuvos ekonominius reikalus. Nurodė, kad Lietuva iškovos laisvę, apie tai nėra abejonės, bet jei bus paversta ekonomiškai, tai tams šandie matome visi gerai jog ta nuodėmė turės krist ant amerikiečių lietuvių sprando už nesiorganizavimą savo kapitalų į tam tikras bendroves, kurios gali paimti į savo rankas visą Lietuvos prekybą ir pramonę. Ragino rašyties prie Lietuvos Prekybos Bendrovės. Ant galo gerb. kalbėtojas prašė gal kas iš publikos turi kokių klausimų apie Lietuvos padėjimą? Klausimų paduota devynios galybės. Kalbėtojas į klausimus atsakinėjo labai rimtai. Reikia pažymėti, kad V. Vaškas yra karštas lietuvis, patrijotas ir geras kalbėtojas. Patartina ir kitoms kolonijoms jį pasikviesti.

Našlaičių naudai aukavo sekančios ypatos: Po \$2.35: P. Matusevičė. Po \$1.50: J. Alinskas. Po \$1.00: P. Marcinkevičienė, M. Šliavas, A. Eidulis, K. Rašinskas, S. Povilonis. Smulkiau aukų \$27.48. Viso — \$36.48. P. J. Tutoraitis.

UTICA, N. Y.

Gerb. kun. Laukaitis ir mūsų kraštą aplankė su prakal-bomis. Žmonijui buvo pusėtinai, net iš kitų miestelių. Gailu, kad daug neatėjo iš pačios Utica. Kaip paprastai šventomis dienomis, labai retai jų matyti bažnyčioje ant pamaldų, taip ir ant prakalbų jų niekadros nesimato. Jų vieta yra saliuinas, jų darbas išsigeriti ir pakaziuroti, o daugiaus niekas jų neapeina. Buvo ant prakalbų keleta ir bolševikų, bet labai ramiai užsilaiškė, nors nei trigrašio jie nedavė. Auko surinkta \$150.00. Aukojo sekančiai: Kun. P. Vanagas \$25.00. Po \$5.00: M. Zupkauskas, V. Slivka, P. Mikelauskas, J. Rudmin.

Po \$3.00: A. Paulauskaitė. Po \$2.00: R. Poška, J. Bagdzevičia, M. Lebedrikas ir vie-nas nepadėjo savo vardo.

Po \$1.50: A. Kaniūnas. Po \$1.00: J. Laukaitis, M. Barisiukė, V. Paulukonis, A. Levonas, K. Jurgutis, J. Dzevėnas, J. Čaplejus, B. Lavinskis, J. Bereckis, Ona Kamilėvičienė, K. Grinis, A. Budrius, P. Balandis, A. Markevičia, S. Janužis, K. Čaplejus, A. Miekėvičia, Fr. Maksimavičia, P. Borisas, A. Bučinskas, A. Kazokas, J. Juronis, M. Krenevičia, K. Navikas, J. Plančiūnas, Janužis, Motiejūnas, P. Paciuinas, J. Slivka, P. Bačėnas, J. Širgantas, M. Rusas, S. Rušas, P. Uzdavinis, A. Jaraminas, M. Dilis, J. Puzevičia, S. Zukauskas, S. Zaukauskas, J. Petraitis, Ona Sabienė, M. Milukevičienė, A. Railienė, P. Žila, J. Damidaitis, A. Kauša, A. Šumskis, B. Slivka, T. Valantinavičia, V. Urbšis, S. Českasas, P. Mačiulionis, A. Žigas, A. Borisas, N. Baračiauskas, M. Arnastauskas, L. Dilis, J. K. Kazakevičia, P. Zukauskas, K. Lūnevicičia, J. Lebednikas, Jurgis Navikas, D. Hatarbičiūtė, O. Rukuižukė, J. Rusas, M. Leliūnė, K. Veželis, K. Budžius, E. Grigaliūniukė, S. Liška, J. Miliauskis, A. Valukonis, A. Norbontas, Stella Mahrm, A. Teičulis ir Peter Karis.

Smulkiausis \$15.50. K. P. V.

SUVAŽIAVIMAS.

Svarbus metinis Liet. Vyčių Pittsburgh Apskričio suvaž. įvyks grud. 21, 1919 6 val. vakare Homestead, Pa., Šv. Petro ir Povilo Pobažnytinėje svetainėje. Visos kuopos būtinai turi prisijust atstovus, nes nekuriuos kuopos po Vyčių 7-tam Seimui nei žodelio nepranešė. Tartum ko nusigando. Nesibijokit, atbusikit ir vėl pradėkim savo darbą varyt pirmyn kaip kad pirma varėm. Visi su energija ir pasišventimumu darbuokimės. Tad atstovai rengkitės prie suvažiaivis puikiais sumanymais ir patarimais.

Liet. Vyčių Pittsburgho Apskričio Raštininkė.

WATERBURY, CONN.

Viet. Liet. Raud. Kr. remėjų skyrius surengė prakalbą, kurios buvo 29 d. lapkričio Šv. Juozapo par. svetainėj. Kalbėtojai buvo sekanti: p-lė M. Jokubaitė iš New Haven, Ct. ir vietinis Juozas B. Šaliūnas. Pirmiausia kalbėjo p-lė M. Jokubaitė apie L. R. Kr. ir jo reikaligumą, nurodinėjo kaip yra reikalinga remti L. R. K., kad sušelpus Lietuvos kariuomenę, kuri kovoją del mūsų visų gerovės ir laisvos nepri-gulmingos Lietuvos ir kad sušelpi našlaičius, kurie kenčia vargą ir skurdą. Jos kalba visiems patiko ir klausėsi su atida.

Toliau kalbėjo Juozas Šaliūnas, kuris da neseniai yra sugrįžęs iš Sv. Valstijų kariuomenės. Jis su įvairiomis taltininkų misijomis aplankė ir Lietuvą. Matė jos dabartinį padėjimą ir jos sūnus kovojančius už laisvę tėvynės. J. B. Šaliūnas nurodė kokius darbus atlieka Raud. Kr. Lietuvoje ir kaip mes jį privalome remti. Dar kalbėjo apie žadamąjį bolševikų rojų, kurio daugelis taip laukia, bet kam teko ragauti to rojus pyragų, tas daugiau nenori.

Galop buvo renkamos aukos. Aukavo sekanti: Po \$2.00: T. Raugalis, J. Pileckas. Po \$1.00: J. Saročka, A. Ramanauškas, J. Minelka, K. Stanevičė, K. Čepurna, A. Mardrota, K. Kuzma, S. Palukai-tis, J. Marcinkus, M. Daugėliūtė, F. Poškus, M. Jankevičius, F. Kelpša, J. Valaitis, J. Bernota, J. Rakauskas, J. Liūnas, P. Pukis, A. Sakalauskas, K. Vilkas, P. Norkevičė, J. P. Makuškas, J. Miklevičė, L. Vičnas, P. J. Alekna, J. Leškauskas, P. Juška, J. Jarušėvičia, J. Ziuraitis, P. Dre-vinskas, J. Kanapka, J. Vasi-liauskas, J. Nemura, J. Dobi-laitis, A. E. Petrauskaitė, K.

Pranulis, K. Vilimavičė, A. Zukauskas, P. Šaronas, J. Pranulis, B. Banutis \$1.25, O. Dziedienė, S. Stankevičia, A. Stašauskienė, R. Narušis, J. Venclova, J. Šėponis, K. Bronišiūnas, J. Katilius, K. Jan-kus, A. Aidulis, J. Duleba, J. Karlauskas, J. Stakna, S. Paululonis, A. Pužaitienė, P. Stonis, J. B. Šaliūnas.

Kiti aukavo pi mažiau. Viso aukų surinkta \$83.10. Vardu L. R. Kr. tariau aėiū visiems ankavusiems, o ypatingai kalbėtoju Juozui B. Šaliūniui kuris pasišventęs dirba ir už savo prakalbą nieko neėmė. Ne tik kad nieko ne-ėmė bet dar matėme jo vardą aukotojų tarpe kas parodo jog tikrą meilę tėvynės ir atjautimą jos vargų. Broliai ir sesute waterburiečiai, inkime pavyzdį nuo J. B. Šaliūno, kuris nenulistančiai dirba del tėvynės. P. P. G.

DETROIT, MICH. Darbai sumažėjo. Siame mieste ikišilt dabra ėjo gerai ir uždarbiai buvo vidutiniški, uždirbdavo nuo 50c. iki \$1.00 į val. Dirba 10 val. dienoje. Ford'o dirbtuvėse dirba 8 val. ir moka \$6.40 dienoje. Pragyvenimas veik pigiau ne-gu Mass. valstijoje, tik vargas su kambariais, nes labai sunku gauti ir raudos brangios. Dirbtuvės daugiausia automobilių. Sustreikavus kasyklų darbininkams pritruko anglių, daugelis dirbtuvių visai sustoję. Dirba tik Ford'o ir kelios kitos dirbtuvės. Jei nesusitaikys kasyklų darbininkai, tai ir Ford'as turės uždaryti. Šioje kolonijoje lietuvių randasi nemažai. Turi savo bažnyčia, dar nevisai užbaigta. Klebonau-ja gerb. kun. F. Kemėšis. Jo pagalbininku gerb. kun. J. Jonaitis, sugrįžęs iš Francijos karės lauko. Tarp klebono ir parap. labai geri santikiai. Neseniai buvo par. fėrai, kurie davė gražaus pelno. West side organizuoja kita lietuviška parapija. Nupirkta žemė ir netrukus pradės bažnyčia statyti. P. Kučinskas.

NEW HAVEN, CONN. L. D. S. vietinė kuopa parengė prakalbą grudžio 7 d. Kalbėjo J. B. Šaliūnas, plačiai aiškino apie bolševikus, Lietuvos bei kitų kraštų padėjimą. Laike prakalbų buvo pardavinėjama spauda, kurios parduta už \$5.00. J. B. Šaliūnas yra vienas iš geriausių šio laiko kvienuis, jo kalba rimta ir turininga. Patartina ir kitoms kolonijoms jį pasikviesti. Rep.

TRENTON, N. J. Grudžio 6 d. kalbėjo gerb. kun. Laukaitis, buvo renkamos aukos. Ant. Junča, Varenos miestelio ir parap. \$5.00, Karolis Veli-viš, Varenos miest. ir parap. \$5. Sim. Varanis, Vidianių kaimo, Kalezninkų parap. \$5. Pranas Milinavičius, Perlojaus miestelio ir parap. \$5. Jonas Bačalis, Panevežio miest. ir parap. \$5. Pranas Seinauskas, Punsko parap. \$5. Po \$2.: K. Vaitavičius, A. Jakštonis, M. Balinas.

Po \$1.: P. Lapinskas, A. Junc-a, A. Daminikaitis, S. Miknavičius, V. Vaišeta, J. Bluznevicius, A. Stasevičia, M. Jakubavičius, J. Velivis, A. Žvirblis, A. Morkėvičius, J. Poškus, A. Česnulevičius, J. Vaišietienė, J. Vaišeta, P. Svetinskas.

NEWARK, N. J. Išrinktas komitetas del pardavinėjimo Lietuvos Laisvės Bonų. Tarpininkaujant Katalikų Centru buvo suauktas mass mitingas, i kurį buvo sukvietė del skirtumo pažiūrėti visi Newarko lietuviai lapkričio 10, 1919 m. Plačiai apkalbėjus reikalą nebuvo nei vieno priešingo. Išrinkto tam darbu komiteta iš 11 ypatų: Pirm. P. Lukšis, Vice-pirm. S. Pranis ir V. Ambrazevičius, rašt. R. Sarapas, pagelb. D. Rupainis, išd. M. Akelis. Komiteto nariai: A. Masandukas, A. Staknis, P. Jachi, K. Vaškas, M. Dvareckas. Komitetas veiks sulgy nurodymų Egzekutyvio Komiteto Washing-ton, D. C. pardavinėjime Lietu-vo Bonų. Dabar tik laukiamo paliepimo nuo augščiausio Komiteto. Rašt. R. Sarapas.

WORCESTER, MASS. Lapkričio 23 d. Dr-ją Lietuvai šelpiti surengė koncertą Mechanics svetainėje, ant Main gatvės. Publi-kos prisirinko labai daug ir visi gražiai užsilaiškė. Koncertą išpildė "Ausrelės" choras, vadovaujant komp. M. Petrauskui ir Lietu-viųjų Benas. Kalbėjo adv. F. Bagočius angliškai ir lietuviškai. Jo kalba publiškai labai patiko. Buvo renkamos aukos, surinkta \$1.363.00. Su įžanga susidaro \$250.00.

Dr-ją Lietuvai šelpiti spalio mėn. išsiuntė į Lietuvą \$700. Dabar surinktų per koncertą pasiuntė \$2000, tas parodo, kad Worcesterio lietuviai darbuoja del savo tėvynės labo. Grudžio 9 d. buvo miesto valdininkų rinkimai. Majoru buvęs republikonas per 3 metus liko nu-vertas; jo viton išrinktas demok-ratas P. F. Sullivan, buvęs pre-itus metus senatorium. Tikimės šiokių tokių permaitų miesto valdyme. Gal nauja šluota geriau šluos. Vytautas.

BIGHAMTON, N. Y. Grudžio 2 d. buvo rodomi Račiūno krutami paveikslai. Publi-kos prisirinko pilna salė. P-ni Račiūnienė gražiai padainavo. Bu-vo renkamos aukos, kurių surin-ka \$1.50. Ant galo buvo sudai-nuotas Lietuvos himnas. Binghamton'o parapijonai, kurie veikia išvien su bolševikai ir laisvamaniais, prasidėjus aukų rinkimui išėjo iš svetainės. Laikas susiprasti vietos lietu-viams ir prašalint iš savo tarpo neiškausa plauko "veikėjus," kurie tik trukdo naudingą darbą. Binghamtomietis.

HARTFORD, CONN. Valdybų rinkimai. Grudžio 7 d. buvo susirinki-mas S.L.R.K.A. 89 kp. Nariai la-bai užganėdinti puikia dovana kalendorium. Valdybą pateko: pirm. P. Kveselis, fin. rašt. J. Tamošius, nutar. rašt. P. Iva-nauskas, išd. A. Jotauta. Buvo skaitytas laiškas nuo T. Fondo Rašt. Priimtas ir paskir-ta \$25.00 iš kasos į T. F. Tą pačią dieną buvo susirin-kimas šv. Jono Evangelisto dr-jos. Skaityta laiška nuo Pittsburgh'o streikierių ir Tautos Fondo. Strei-kieriams nutarta iš kasos paauko-ti \$25.00. T. F. padaryta kolekta tarpe narių, kur buvo sumesta rodos virš \$23.00. Minėta dr-ją yra viena iš se-niausiu šioje kolonijoje, jos kon-stitucija gerai sutvarkyta. Bet dabar, kaip matytis įstatai nela-bai pildomi, ir ateinantiems me-tams kaip nekurię sake patekęs dr-jos pirm. neiškių paziūčių. Ža-dėjęs gerai darbuotis del labo dr-jos. Dieve jam padėk. Grudžio 9 d. buvo susirinki-mas Tautos Fondo 33 skyr. Prie-sirašė 2 nauji nariai B. Radžiavi-čius ir V. Jakubauskas. Išrinkta

Lietuvos Atstatymo Bendrovė

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION

PIRMIAUSIA IR DIDŽIAUSIA KORPORACIJA BESIRŪPINANTI LIETUVOS ATSTATYMU.

Inkorporuota ant \$1,000,000

SKYRIUS KAUNE

Exporto ir Importo Skyriai

Lietuvos Atstatymo Bendrovė išrūpina paspor-tus lietuviams, keliaujantiems iš Amerikos Lietu-von. Kas tik yra pasirengęs keliauti tesikreipia į Lietuvos Atstatymo Bendrovę.

JAU TUOJ ŠERŲ NEPARDAVINĖSIME.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės šerai bus par-duodami tik lig Naujų Metų, o po to niekas negaus pirkti. Todėl pasiskubinkite.

Jau Lietuvos Atstatymo Bendrovė sukėlė su-virš \$400,000, o išviso reikia sukelti tik \$500,000. Liko parduoti 8,000 šerų. Dabar kasdien parduo-dama apie 500 šerų. Jeigu kas nori dalyvauti pel-ningame biznyje, turi priskubėti nusipirkti šerų.

Viena ypata negali mažiau pirkti kaip 5 šerus, vienas šeras \$10.— Bet geistina kad nauji nariai

stotų į L. A. Bendrovę su kuo didžiausiais įnašais. Negalima vienai ypatai pirkti daugiau, kaip 1,000 šerų, už \$10,000. Geistina, kad daugiau asmenų užsirašyti po \$10,000.

PIRKLYBINIAI RYŠIAI PLĖTOJASI.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė Latviams ir Es-tonams taip-gi tarnaus. Tame reikale jau daromi ryšiai ir už kelių savaičių prasidės pirklybiniai mai-nai su Latvija.

Lietuvos Atstatymo Bendrovėe skyrius Kaune daro pirklybinius ryšius su Ukraina ir tenai pra-dėsime savo darbą. Lietuvoj reikia anglies fabri-kams ir gelžkeliams varyti ir tokių daiktų, kurios prieinamiausiai galima bus gauti, Ukrainoje ir Eu-ropoje.

MŪSŲ TIKSLAI.

Dirbtuvių steigimas Lietuvoje pirmiausia už-duotis Lietuvos Atstatymo Bendrovės. Exportas iš Lietuvos antroji užduotis;—pagalba Lietuvai finan-suose yra visuomet svarbiausiaja užduočia.

Amerikos lietuviai minėtus tikslus vykindami gali geriausia pagalbėti Lietuvos žmonėms ir Lietu-vo valstybei kurtis.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė yra įstaiga per kurią galima Lietuvos žmonėms ir valstybei pagel-bą teikti.

ŠERŲ PARAVIMAS.

Šerų pardavimas eina gana sparčiai. Beliko parduoti tik apie 8,000 šerų. Stokite į L. A. B-vę, nes pavėlinę negausite pirkti šerų.

Lithuanian Development Corporation

320 Fifth Avenue

New York, N. Y.

WORCESTER, MASS.

Spaudos dr-jos 6 kp. po globa sv. Povilo laikė metinį susirinki-mą 7 d. gruodžio, 2:30 po pietų. Susirinkimą atidarė J. P. Vaitkus. Komisija išdavė raportus, iš kurių paaiškėjo, kad spauda smarkiai platinama. Per pėreitus du susirinkimus prie kp. prisirašė 20 naujų narių, po Kalėdų nutar-ta surengti prakalbas.

Buvo renkama valdyba atei-nantiems metams. Išrinkta: Dva- vad. kun. J. J. Jakaitis, pirm. J. P. Vaitkus, vice-pirm. J. Tautulis, prot. rašt. J. Blavačkas, fin. rašt. C. Senkus, išd. Ona Sirvinskaitė, išd. globėjai A. Morkunienė ir U. Tautlienė, maršalogs M. Alkienė ir V. Kristolaitis. Sekantis susi-rinkimus bus vasario 4, 1920 m. Raštinnikas.

NEWARK, N. J.

sv. Uršulės dr-jos jubilėjus. Gruodžio 5 d. suėjo 20 metų nuo susitvėrimo pirmos Newarko moterų dr-jos po vardu "Graži-na" ant grynai tautiškų pamatų. Dr-ja "Gražina" tegyvavo apie 5 metus; geriaus sakant skurdū, su labai mažai narių.

Po tam tapo permainingas var-das ant sv. Uršulės, pažinuos pe-siliko tos pačios, t.y. narės galė-jo prigulėti visokių pažiūrų, ir taip gyvavo apie 10 metų ir mažai ką geriaus jai sekėsi.

Dr-jai nešiojant sv. vardą, o narėms esant visokių pažiūrų, ne-galėjo sektis, ir iš to būdavo daug nesutikimų, tokiu būdu prisiejo padaryti grynai katalikiška, kas ir įvyko 5 metai atgal, prie ko bu-vo sukilę daug triukšmo. Viskam aptikus, po permaining, dr-ja pra-dėjo kilti; tikėjimo priešininkės atsiskyrė o jų vietoje emė rašytis katalikės, ir šiandien sv. Uršulės dr-ja turi 133 nares.

Išskyrus narių pašelpos reika-lus sv. Uršulės dr-ja yra daug au-kavusi bažnyčiai, taip-gi nepa-miršta nei tautos reikalų, nes lai-ke paskutinių 5 metų yra aukavus apie \$400.00.

Dabar sv. Uršulės dr-ja paminė-jimui 20 metų sukaktuvių, ren-gia prakalbas, kurios bus nedė-lijų gruodžio 21 d. šeštą valandą vakare, Lietuviškoj svetainėj, 180 New York Ave. Kalbės J. B. Ša-lunas iš Waterbury, Conn. bus ir kitokių pamarginimų k.t. deklama-cijų, skambinimų ant piano ir t.t. Prakalbų dienų įstojimas į dr-ją bus veltui, o iki gruodžio 31 d. pusė įstojimo. Kviečia visas ir visus atsilan-kyti.

sv. Uršulės dr-jos kom. P. Radzevičienė.

ROCHESTER, N. Y.

Gruodžio 10 d. Rochesteriečiai iškilmingai priėmė pas save du svečiu: gerb. kun. Laukaitį ir K. Cesnuli.

Liuosavimui savo brolių Lietu-vois pakraščiuose iš lenkiškų nagų sumetė aukų \$607.00.

Kun. J. Kasakaitis.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS.

Pr. Burba gavo laišką iš Lietu-vois. Rašo brolis Juozas Burba: Jan 6 metai, o vis dar nesu-laukiam ramybės nei atsiliso nuo tų karės baisenybių ir Dievas tik žino ar jau besulauksime kada nors gero? Nes nei iš vienos pu-sės nesimato galo tų sunkenybių, kokiose esam paskendę. Žodžiu sakant, nelaiminga Lietuva, nelaimingi mes lietuviai jos vaikai!

Daug iškentėjo Lietuva, vienok dar negavo užtartinę nei pagelbos nuo pasaulio tvarkytojų. Jūsų tė-vas Wilsonas paskelbė pasauliui kariaujas už išliuosavimą mažųjų tautų, bet jis savo malonę padė-jo vien ant lenkų, atiduodamas begėdiškai savavaliuoti. Jie apžiū-jo dalį Lietuvos, be pasigailėji-mo kankina ir žudo lietuvius, vi-sas jų įstaigas ir turtus naikindami iš pamatų, nelenkdami nei kunigų, nei seminarijų. Išgėdi-na moteris, o tėvus, kurių sūnus Lietuvos kariuomenėj, ant vietos

sušaudo. Tokių ir daug panašių žinių mes gaunam kas diena iš tų Lietuvos kraštų, kur lenkų legi-jonai jau užėmė ir vis toliau žen-gia.

Iš antros pusės maišyta rusų-vo-kiečių armijos, kurie save vadi-na kolčakiniais, terioja lietuvius. Jie yra gerai apsiginklavę, daugelyje vietų turi ginklų sandėlius. Tokie tai paukščiai mūsų tėvynėj ponauja sakydami: "Taikos kon-ferencija Lietuvą priskyrė atgal prie Rusijos, užtai mes esam ir busim jūsų valdovai." Šiominis dienomis jie sukėlė karę Kuršė ir Lietuvoj, susirėmė su latvių ir es-tų kariuomene prie Rygos. Eina smarki kova, nežinia kokios bus pasekmės. Pas Kuršėnus susirė-mė su lietuvų kariuomene, bet lietuviai nugaro juos iki Radvi-liškio ir ten apsisakė. Su žingei-dumu klausome ką toliau išgir-sim ir pamatysim.

SVEIKATA IR VENTILACIJA.

Kad gyventi mažai ventiliuo-jamuose kambariuose yra ne-sveika, visų gerai supranta-ma, ypatingai čia Amerikoje. Iš kitos pusės higienistai tik dabar teprededa suprasti del-ko bloga ventilacija yra ne-sveika.

Nuo senovės mokslininkai ir šiaip jau žmonės manydavo, kad kambariuose blogas oras, buvo delto, kad jame radosi

daug išalsuotų dalykų. Toksai manymas buvo patvirtintas, kada tulas tyrinėtojas prane-šė, atradęs kaip vadinamuosius "būrio nuodus," ir kada kiti tyrinėtojai prirodė, kad blogos pasekmės yra ne del pa-sidauginimo karbon-dioxi-do o-ro.

Dabar yra gana gerai nu-statyta, kad išalsuotame ore nėra nuodingų organiškų daly-kų, kurie galėtų suteikti svei-katai blogas pasekmes. Beto, peržiūrėjus paskutiniųjų me-tų tyrinėjimus, pasirodė, kad

ventilacijos sanlygos, pačina labiausiai iš kontroliavimo drėgnumo, šilumos ir judėji-mo apsupančio oro. Kuomet drėgnumas ir šiluma pakyla nors ir nedaugel, ir jei oras pasilieka nejudinamas, suma-žėja jo fiziologinis veiklumas del sumažinimo progos šilumai išėiti iš kūno.

Tai-gi svarbiausios ypaty-bės geros ventilacijos yra, oro judėjimas, jo šiluma ir tinka-mas laipsnis drėgnumo ir švie-žumo. Yra įsigyvenus neprie-tinga baimė judančio oro.

"Malonus vėjalis," sako atsi-žymėjęs higienistas, "yra vie-nas geriausių prietelių tam kuris ieško sveikatos. Didelis oro traukimas (draught) ei-nantis tiesiai ant kurios nors neuždengtos kūno dalies ir per ilgą laiką tą dalį nušaldyda-mas yra nepageidaujamas bet mažas oro traukimas yra labai sveika."

Daugumas iš mūs laiko savo namus ir kambarius perkarš-tus. Šiluma neturi būti dides-nė kai 70o F., o gal būtų ge-riau, jei ji būtų mažesnė. Šio-

je šalyje taip plačiai vartojant karštojo oro ir garo šildimo sistemas, oras mūsų namuose ir ofisuose žiemą yra dažnai persausas. Tai yra didelis trū-kumas ir reikia prie to nepri-leisti.

Po to viso kas jau yra saky-ta ir padaryta, faktas pasilie-ka, kad gausus šviežaus oro leidims per atdarus langus, y-ra vienas iš lengviausių ir pa-sekmingiausių priemonių už-tikrinti gerą ventilaciją. Atidaryk langus!

Nešykštaukie laišku ir laik-raščių saviškiams Lietuvoje. Siųsdami žiūrėkite, kad tei-singai parašytumėte žodį Lithuania.

Pinigus Lietuvon SIŪSTI GALIMA

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ IŠMOKA LIETUVOJE

100 AUKŠINŲ UŽ \$5.00,

t. y. 20 aukšinių už kiekvieną dolerį.

Mes esame po valdžios kontrole ir kaucija. Persiuntimas gvarantuojamas.

PERSIUNTIMĄ JŪS PATYS KONTROLIUOSITE.

Mes išduosime Tamstai čekį kurį Tamsta pasiūsi pats laišku į Lietuvą. Su tuo čekiu Lietuvoje gaus pinigus. Šis būdas yra greičiausias ir teisin-giausias. Nieks pinigų negalės sulaikyti.

Siunčiant pinigus del persiuntimo siųskite čekiu arba Money Orderiu paduodant aiškų antrašą to kam norite kad pinigai būtų Lietuvoje išmo-kėti, taip-pat paduok savo aiškų antrašą. Už persiuntimą nieko nereikia extra mokėti. Už kiekvieną dolerį kurį mums prisiūsite mes pasiūsimie Lietuvon 20 aukšinių.

Lietuvių Prekybos Bendrovė

120 TREMONT ST. Room 515 A BOSTON, MASS.

AS, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

As labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija nevirinimas pilvelio, nuslabnėjęs kraujo, inkstų, nervų ir abelnas spē- kų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Vi- sur ieškojau sau pagelbos, nesigailėjau visoje Amerikoje ir už rubežių bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.

1707 S. Halsted St. Tel. Canalution, J. Baltrėnas, Prof. SALUTARAS, Chemical Instit 6417. Chicago, Ill.

METINIS MITINGAS

SV. JURGIO DRAUGYSTĖS

Atsibus

26 GRUODŽIO-DEC., 1919

PĒTNYČIOJ, 7:30 VAL. VAKARE

LIETUVIŲ MAZOJOJ SVĖTAINĖJE, Lincoln Street, Brighton, Mass.

ANTRAS MITINGAS ATŠIBUS

28-TĄ GRUODŽIO-DECEMEER, 1919

NEDELIOS DIENA, 2 VAL. PO PIETŲ

Mieli Draugai Sv. Jurgio Draugystės:— Malonė-kite visi atsilankyti ir savo užtėstas mokesčius apsi-mokėti. Nedėlios diena, tai yra 28 Gruodžio-Dec. bus renkama nauja valdyba. Už nepribuvimą ant šių minėtų mitingų būsite nubausti.

Per tuos mitingus bus priimami nauji nariai už pusę įstojimo. Kam buvo \$1.00, tai bus 50 centų. Tai draugai nepraleiskite progos prisirašyti.

Kviečia KOMITETAS.

VIETINĖS ŽINIOS.

FĖRAI.

Gruodžio 14 d. šv. Petro parapijos fėrai nusisekė. Žmonių buvo apie 900. Viso inėgų buvo \$331.44. Vyčiai su Bažnytiniu choru vis pralenkia kitas draugijas. Ant jų stalo inėgų buvo \$55.65. Jei visos draugijos taip darbuotųsi kaip vyčiai su bažn. choru, tai parapija tris kartus didesnę naudą turėtų. Parapijonas.

SUSIRINKIMAS.

Gruodžio 14 d. buvo susirinkimas šv. Kazimiero R. K. drjos.

Apsvarstius bėgančius reikalus prieita prie skaitymo laišku.

Laiškas nuo "Nuteriotos Lietuvos Draugų Komiteto," tapo priimtas ir išrinkta du atstovai A. Šapalis ir J. Valiukonis. Nuo Tautos Fondo, laiškas priimtas ir atidėtas ant metinio susirinkimo.

Našlėlių komitetas išdavė raportą apie padėjimą N. J. kaitienės. Raportas priimtas ir padaryta kolektas. Sukolektuota \$13.86. Iš kasos dadėta \$11.14. Viso \$25.00. Komitetas ir ant toliau tapo įgaliojtas ją šelpti pagal reikalą.

Laiškas nuo Lietuvos Bonų Komiteto tapo priimtas ir išrinkta trys delegatai: P. Petrauskas, J. Valukonis ir B. Mickevičius.

Toliaus sekė rinkimas valdybos. Skaitant balsus P. Petrauskas gavo 65, o P. Valukonis 63 balsus. Bet laisvieji pakėlė truksmą ir reikalavo skaityti per naują. Tada J. Pranaitis imetė dar du balsu ir padarė Valukonį lygiu. Kuomet pasidarė lygūs balsai, tai nutarė, kad vice-pirm. A. Kmitas paskirtų pirmininką. Kmitas paskiria P. Valukonį. Kuomet Valukonis liko pirmininku, tai pakilo toks truksmas, kad negalima buvo girdėti, kuris ką kalba ir ko nori. Po susirinkimo nariai pradėjo kalbėtis vienas su kitu kokias suktybes jie matė, sako, kad ant ateinančio metinio susirinkimo, turės būt pirmininkas perrinktas per naują. Narys.

LINKSMOS KALĖDOS LENKIJAI.

Kas kas, o lenkai turės linksmas Kalėdas. Jų ministerijoms persimainius, jų pinigai padarė nepaprastą šuolį žemyn. Nesenai jų markė kainavo pusantro cento, o dabar bekaunuoja 1.18c. arba už \$1.18 gauni 100 lenkiškų markių.

Tai toks tarptautinės biržos "Krismas prezent" Lenkijai, kuri apžiojus laiko svetimas žemes. Turbūt nujančiama, kad Lenkija perdaug apžiojus, užsprings.

AL. POZELLO CO.

PAVELDETOJAI

T. ANDRUSZEWICZ CO.

Darome draugystėms visokius parėdus, veliavas, šarpas, ženklius, ir tt.

1903 W. Division Str., Chicago, Ill.

L. D. K. KEISTUČIO DR. JOS VALDYBOS ADRESAI. BOSTON, MASS.

PIRMININKAS — Jonas Adamavičius

VICE-PIRM. — Vincas Zuleckas

PROT. RAST. — Antanas Motiejunas

FIN. RAST. — Juozas Kavaliuskas

KASPIRIUS — Andrius Zuleckas

MAR. — Justinas Tuleckis

12. Bowen St., So. Boston, Mass.

\$1.00 DYKAI \$1.00

Sutaupysi tą dolerį, jeigu naudosies duodama proga iki Naujų 1920 metų.

Protingas ir taupus žmogus kiekvieną gerą progą išnaudoja ir nepraleidžia pro šalį. Nepraleisk, nes paskui gailėsies.

Užsirašyk laikraštį "Darbininką" dabar—sutaupysi dolerį. Atnaujink prenumeratą dabar nežūrint kada ji pasibaigs—sutaupysi dolerį.

"Darbininko" prenumeratos kaina iki Naujų 1920 metų Trys Doleriai.

Nuo Naujų 1920-tų metų prenumeratos kaina bus Keturi Doleriai.

Užrubežyje iki Naujų 1920 metų Keturi dol. 25 centai.

Nuo Naujų 1920 metų Penki Doleriai.

Ar jau užmiršai savo tėvus, brolius, seseris arba artimuosius?

Kuo jie prastesni už kitus, kad jiems neužrašai naudingą darbininkų laikraštį "Darbininką"?

Žinok, kad jiems nėra smagu kuomet jų kaimynas gauna iš Amerikos laikraštį "Darbininką" nuo savųjų ir iš to laikraščio sužino gyvenimą, veikimą amerikiečių lietuvių, o jie turi eiti ir klausiti pas tą kaimyną.

Šiandieną "Darbininkas" yra vienas iš populiariausių laikraščių ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje.

Dabar "Darbininkas" siunčiamas į Lietuvą tūkstančiais ir gal būti rastume kiekvienoje parapijoje. Geistina, kad jis rastūsi kiekvienoje grintelėje.

Nors dabar atsimink ir užrašyk jiems laikraštį "Darbininką"!

Gal praleidi desėtkus dolerių ant menkniekių arba pirkdamas bereikalingas dovanas ant švenčių? — Nepasigailėk \$4.25 suvargusiems tėvynėje. Jiems bus brangiausia dovana laikraštis "Darbininkas".

Prenumeratą ir pinigus siųsk šiuo adresu:

"DARBININKAS," 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

L. D. S. KALENDORIUS 1920 Metams.

Bus gatavas prieš 20 d. gruodžio š. m. Pilnai užsimokėjusieji LDS. nariai gaus KALĖDŲ dovanoms po 1 egz. dykai.

Jie bus pasiūsti kuopų raštininkų vardu. Kiekvienas narys būdamas užsimokėjusiu galės nueiti pas savo kuopos raštininką ir atsiimti.

Šis KALENDORIUS papuoštas puikiais iš Lietuvos atvežtais paveikslais, naudingais straipsniais, eilėmis, margumynais ir tt.

Jame telpa raštai žymių literatų gerb. kun. Prof. Bučio, kun. K. Urbonavičiaus, Pr. Šivicko medicinos studento ir kitų.

LDS. kuopos turėtų užsisakyti pardavinėjimui, nes jų žmonės reikalauja, taip kaip cukraus dabar reikalauja. Parsiduos po 25c. Kuopoms, kurios užsiskakys nemažiaus kaip 25 egz., duosime gerą nuolaidą. Siųskite užsakymus dabar — tuojaus.

"Darbininkas," 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIS Dabintojas-Piešėjas TEOFILIS JAGMINAS.

Dabinu bažnyčias ir teatrus. Turiu ilgą metų praktiką Europoje ir Amerikoje. Sकेूस ir apskaitliavimus darau už dyką — prisiuosius plenus, arba apžiūrėjus ant vietos.

Adresas: 902 Beniteau Boulevard, DETROIT, MICH.

Užsisakykite KALĖDINIŲ Numerių.

"Darbininko" Kalėdinis numeris išeis padidintas ir papuoštas naudingais straipsniais ir paveikslais.

Gerb. Klebonų ir visų mūsų prietelių prašome užsisakyti to numerio extra.

Siųskite užsakymus tuojaus kad žinotume kiek spaudinti.

Šis numeris bus atspaudintas laiku ir visi jį gaus prieš šventes. Parsiduos po 5c.

"Darb." Adm.

"DARBININKA" pavieniais numeriais galite gauti pas įgaliojintį VLADĄ JAKĄ

37 Jefferson St., Cambridge, Mass.

Taip-gi pas jį galite užsirašyti ir atnaujinti laikraštį "Darbininką," nusipirkti įvairių dvasiškų ir svietišku knygų, įduoti visokius spaudos darbus ir t.t.

NAUJIENA!

Na ir kokia naujiena? Nangi kas ateis pas Grigą pirknt mėsos ir groserio, salyklo ir apynių Kalėdoms, tas gaus cukraus kiek norės ir naujį kalendorį visai dykai ant 1920 m. Nepamiršk adreso:

K. GRIGAS, 238 D St. ir kamp. Silver St. So. Boston, Mass.

PAIEŠKOJIMAI IR REIKALAVIMAI.

Už vieną sykį ..... 50c.

Už tris sykius \$1.00

REIKALINGI AGENTAI. Atsišaukite į "Darbininko" Administraciją tuojaus.

Paieškojimas iš Lietuvos.

P. Petrauskas 244 W. Broadway, So. Boston, Mass. gavo laišką iš Lietuvos nuo Marijonos Laimelienės, kuri prašo paieškoti jos vyrą Antaną Laimelį. Pirm karės gyveno County, Pa. Washington County. Amžiaus 34 metų.

Jis pats ar kas kitas praneškite P. Petrausko adresu arba tiesiog man šiuo adresu: Marijona Laimelienė, (Advilioniukė) Kaimo Taurakiemio, Valšėiaus Pakuonio, Apskričio Kauno, Rėdybos Suvalkų.

Paieškau draugo Kazimiero Aukštutolio. Paeina iš Kauno gub. Ukmergės pav. Balnikų val., Martnonių sod. Yra jam atėjęs svarbus laiškas iš Lietuvos. Meldžiu atsišaukti jo paties ar kas apie jį žinote man praneškite. RAPOLAS PIROGIS, 304 — 22-nd St., Detroit, Mich.

Jieva Kalauskiūtė po vyrų Višniauskienė paieškau savo puseerės Marijonos Sukaičiūtės po vyrų Marcuilonienė, paeina iš Garlevos parap., kaimo Mauručių. Prašau atsišaukti šiuo adresu: Mr. Antanas Visnaukas, 985 Wyoming Ave. Pittston, Pa.

Paieškau savo brolio Antano Narušo, Kauno Rėd., Jurbarko vals., Pažerų kaimo. 4 metai atgal gyveno Chicago, Ill. Pats arba kas žinote praneškite, nes gavau laiškus iš Lietuvos su svarbiomis žiniomis.

J. Narušis, 41 Alder St., Waterbury, Conn.

Paieškau Kazimiero Neuronio, Kauno Rėd., Panevėžio aps. Plukių kaimo. Jei kas žinote arba pats atsišaukite: J. Paipulis, 419 Millbury, St., Worcester, Mass.

Paieškau A. Graičiaus. Maudėorų kaimo, Laukių parap., Varnių vals. Kauno Rėdybos. Pirminaus gyveno Arlington'e, N. J. Taip-gi paieškau J. Baskos, Jonkenų kaimo, Kolainų vals. Suvalkų apskr. Kauno Rėd. Pirminau gyveno Chicago, Ill. Prašoma atsišaukti, nes aš gavau svarbius laiškus iš Lietuvos. A. Denny, 1429 Hamilton, Ave. Grand Rapids, Mich.

Paieškau švogerio A. Žarekuso, Kauno Rėd. Indrianiškių parap., Saboliunų kaimo. 4 metai atgal gyveno Chicago, Ill. Dabar kas žinote arba pats atsišaukite: A. Nakutis, 335 Pine St., Gardner, Mass.

REIKALINGA JAUNA MERGAITĖ Mokintis dirbti dideliame office So. Bostone. Kuri mokėtų vartoti "typewriter" būtų naudingesnė. Rašyk kiek turi metų, ar dabar dirbate kur ar ne, ir už kokią algą norėtum pradėti dirbti. Adresuok: So. Boston Post Office, Box 12.

VAŽIUOJANTIEMS Į LIETUVĄ. Mes parupiname pasportus ir visus reikalingus popierius. Siunčiame daiktus į Lietuvą. Kreipkitės į mūsų ofisą: Lithuanian Information Bureau, 774 Bank St., Waterbury, Conn. (5 rūlmas ant antrų lubų)

GORALSKY'S DARBO OFISAS perkeltas nuo 52 Salem St. į 169 Court St., Boston. Daugybė darbų del vyrų ir moterų kiekvieną dieną.

NAUJA KNYGA. LIETUVIŠKOS NOTOS. Visiems instrumentams ir dainavimui 8 lekeijos notų išsimokiniui be mokytojo. Naujos dainos ant 4 balsų knyga \$1.50 parduodu už \$1.00, Kalėdų giesmė ir dainą 25c.

GEORGE BARONAS, 6110 Utica Ave. E. N. Cleveland, Ohio.

PLAUKAI! Kas turite nušopusius plaukus, bei niežėjimą galvos odos, pleiskaną, puoliną ir žilumą plaukų; retus plaukus, taip-gi spuogus arba šašus, duokite savo antrašą ir 2c. stampą. The Western Chemical Co., Box J., Berea, Ohio.

DR. WM. A. BURKE (LIETUVIS) 418 W. Market St., POTTSVILLE, Pa. Pottsville, Pa. Nuo 8 iki 10 iš ryto nuo 1 iki 3 po pietu nuo 6 iki 8 vakare.

TEINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA. Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktary. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gydytojų gait gaut, kokios tik pasaujį yra vartojamos. Galt reikalaut per laiškus, o aš prisijūsiu per ekspresą.

K. SIDLAUSKAS, Aptiekorius ir Savininkas 226 Broadway, kamp. C St., South Boston, Mass. Tel. S. Boston 21014 ir 21013

Kalėdų Dovanoms.

Jeigu nori, kad raštas atrodytų gerai — vartok geriausios išdirbystės plunksną "Moore."

Galima gauti "Darbininke." Jų kaina: \$2.50, \$3.00, \$3.50, \$4.00, \$4.50, \$5.00 ir aukščiau.

Jeigu nepatiks, už 10 dienų sugrąžink mums, o mes grąžinsime pinigus.

Užsakymus siųsdami adresuokite: "DARBININKAS," 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KALĖDŲ DIEDUKAS KE-LIAUJA SU DOVANOMIS Į LIETUVĄ

Geriausia dovana Jūsų giminėms ant šv. Kalėdų ir per visus metus laikraštis "Darbininkas."

Užrašyk jiems dabar.

Metams ... \$4.25.—Pusei metų ... \$2.25. Už virš pažymėtą kainą jie gaus visus tris numerius.

Tik subatinį numerį metams \$2.50. Su laikraščiu pasiųsime ant šv. Kalėdų L. D. S. Kalendorių dykai.

Prenumeratą ir pinigus siųskite šiuo adresu — "DARBININKAS," 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATSIDARĖ LIETUVIŲ BUČERNĖ IR GROSERNĖ 675 EAST EIGHTH STREET Tarpe L ir M gatvių. Užlaikome šviežiausią ir geriausią mėsą ir kitus tavorus. LIETUVIAI! NEPAMIRŠKITE SAVŪJŲ! Atsilankykite, mes visiems meiliai patarnausime.

LIETUVIŲ MAŠINISTŲ IR MECHANIKŲ B-VĖ. Pranešimas. Šiuomi pranešam, kad mes atidarėme dirbtuvę, kur išdirbsime visokias mašinas, savo išradimus. Taip-gi, jeigu kas turite kokius išradimus prisiųskite mums, o mes išdirbsime ir patobulinsime. Taisome inžinus prie BOPŲ, AUTOMOBILIŲ, VISOKIŲ MAŠINŲ ir įrankius reikalingus išdirbystėms.

Lietuvių Mašinistų ir Mechanikų Bendrovės Dirbtuvė. 687 — 5th St., So. Boston, Mass. OFISAS: 332 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. S. B. 253-M.

Moters ir Vyrai KAM SIRGTI? ŠAUK ŠIANDIĖ — AŠ GALIU JUMS PAGELBĖTI.

Ar nenusibodo sirgti ir leisti pinigus ant visokių vaistų? Jei nusibodo, atitekite aš išegzaminuosiu dykai ir pasakysiu kaip aš galju jums padėti. Aš turiu suvirš 26 metus praktikos medicinoje ir gydyme skaudžių, kronišku, neaiškių ir komplikuotų ligų vyrų ir moterų. Jiems tas gali pagelbėti, nes aš ypatingai išegzaminuoju jus kiekvieną sykį. Aš vartuju santipiškus elektrikos ir Medicinos įtaisus, gydyme kraujo, odos ir kronišku ligų. Kada reikalinga išegzaminuoju kraują, selles ir vidurius. Aš visados vengiu klaidos diagnoze arba gydyme.

PATARIMAS LIGONIAMS IR APVILTIEMS. Ieškodami gydymo pagalvokite gerai. Pasinaudokite kitų prityrimais. Jei kentį pilvo, vidurių arba jakny ligoms nežlibėojimo, dispepsijos, rėmus prietvartijų etc. Jei turi reumatizmą, sciaticą, skaudančius arba subrinkusius sgnarius, skausmus galvoje, inkstų arba pusės skausmus, galvos sukimą, šalčius galvoje, nosyje arba gerklėje, pasitark su manim dykai. Atlik tą darbą! Neatidėk!

Jeigu ikišiol niekas negelbėjo, atėik aš suteišiu patarimus dykai. Tamsta sutaujpsi laiką, pinigus ir panaikinsi kančias. Jeigu aš negalėsiu nieko pagelbėti, pasakysiu. Jei sergi, pasirupink geriausio gydytojaus prižiūrėjimo. Ligos niekadus nestovi, bet visados plečiasi ir niekadus pačios nepraynksta. Nelaukite vienuoliktos valandos, nes gali būti pervėlu. Egzaminavimas dykai!

DAKTARAS MORONEY 673 WASHINGTON ST., (arti Boylston St.) BOSTON, MASS. Ofiso val.: nuo 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėliomis nuo 10 A. iki 2 P. M.

V. VAŠKO PRAKALBOS. Gruod. 7 — 7:30 val. vak. — Waterbury, Conn. Gruod. 14 — 2:00 v. po piet — Lewiston, Me. Telephone S. B. 1429 J.

DR. J. C. LANDŽIUS SEYMOUR

Gydytojas ir Chirurgas 489 Broadway, S. Boston, Mass. O F I S O 9-10 iš ryto, VALANDOS: 1-3 po pietu, 6-9 vakare.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priemimo valandos: Nuo 2 iki 6 po piet. Nuo 7 iki 9 vakare 503 W. ROADWAY Cor. ST. SO. BOSTON. Tel. 502 S. B.

F. J. KALINAUSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

332 Broadway, So. Boston, Mass. Telefons So. Boston 441. Gyvenimo vieta: 256 W. 3-rd St. Tel. S. B. 1196-W.

DR. F. MATULAITIS

Gydo visokias ligas Piskiria akinius Valandos: 1-3 ir 7-8 P. M. 17 Millbury St., Worcester, Mass.

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER (Dr. M. V. Kasparavičius) 425 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston, 27 Ofiso valandos: 10-12:30 ryte 1:30-6 ir 6:30-9 P. M. Nedėliomis 1-3 P. M.

DR. J. JONIKAITIS

Chirurgas ir Gydytojas. 495 E. Broadway, S. Boston. Valandos: Nuo 9 iki 11 ryto nuo 1 iki 3 po pietu, nuo 7 iki 9 vakare.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visia be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išradimų. Visą darbą garantuojame DR. W. T. REILLY 469 Broadway, S. Boston, Mass. PRIE DOCHESTER ST. Valandos Nedėliomis Nuo 9 val. ryta nuo 10 val. ryta iki 8 val. vakare iki 4 val. vaka.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviškai Ofiso valandos: Ryt iš iki 9 val. Popietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9 536 Broadway So. Boston.

Dr. J.H. Staknevičius

276 New York Ave., kamp. Tyler St. Newark, N. J. Ofiso valandos 9-11 RYTE TELEFONAS 9-3 PO PIETU Market 9268 6-8 VAKARE

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Ofiso Valandas: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaras, Keturge nuo 6 iki 9 P. M. Nedėliomis iki 4 po pietu.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA.

Dermatuzs sulaukia plenkų slinkimą, pralaina pleiskaną, niežėjimą odos galvos, augina plaukus priduoja ma jėms reikalinga maista. Dermatuzs padarys kad Jūs plaukai bus tankus švelnus ir skausus. Oda Jūsų galvoje bus jra pleiskano, išnyks ant visados ir olaukai neslinks daugiaus! Reikalingiant peilusime Jums patėta suvis dykai išbandymui sampla. Priimkite 10c. stampomis persitimo timo lėšą gausi išbandymui dešūte Dermatuzs ir brošūra. ARGIL SPECIALTIES CO. 303 ST. PHILADELPHIA, PA.